
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ, ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

I

ԿՈՄԻՏԱՄԻ ՇՆՆՅԱՆ
150-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹՎ

Աննա Ասատրյան – Կոմիտասի ստեղծագործական ժառանգության իմաստավորման հարցերը <<Պատմաբանասիրական հանդես>>-ի էջերում.....	3
Անուշավան Զաքարյան – Կոմիտասը Թումաս Հարտմանի կյանքում և գործունեության մեջ	23
Բուրաստան Զուլույան (Մոսկվա) – Թումանյանից Տերյան և Չարենց (համեմատական-վիճակագրական վերլուծություն) (ռուս.).....	43
Վլադիմիր Կիրակոսյան – Հայկական սիմվոլիզմը և Միսաք Մեծարենցի քնարերգությունը	66
Գայանե Մախումովյան – Սարգսրապատից Բաթում. հայոց հերոսապատումն ու Քառյակ դաշինքի կիսափլուզման շրջանը (1918 թ. ապրիլ– հուլիս) (ռուս.).....	83
Լիլիթ Գարապետյան – Յդնայի Մբ. Աստվածածին եկեղեցու քանդակային հարդարանքը.....	96

II

Գայանե Ղազարյան – Խորհրդային Հայաստանում հայրենադարձների առօրյայի պատմությունից (1946–1948 թթ.).....	120
Ավետիս Հարությունյան, Լևոն Միմոնյան – Օսմանյան խորհրդարանի 1912 թ. ընտրությունների նախընտրական պայքարը Վանի նահանգում և հետընտրական զարգացումները.....	132
Նարինե Մարգարյան – Հայ տարագիրները Սիրիայում Ֆեյսալ իբն Հուսեյնի իշխանության տարիներին (1918 թ. հոկտեմբեր – 1920 թ. հուլիս).....	146
Տարոն Դանիելյան – <<Մշակ>> լրագրի գովազդային գործունեությունը (1872–1892 թթ.).....	168
Թաթուլ Ասոյան – Արևմտահայերենի հարցերը <<Բազմավեպ>>-ում (XIX դար).....	181
Արտակ Մաղալյան – Ղարաբաղի Իբրահիմ խանի սպանության հարցի շուրջ.....	197
Հասմիկ Աբրահամյան – Միջինքի և Սեփաստիայի Քառասնից մանկանց տոները հայոց եկեղեցական և ժողովրդական տոնացույցերում.....	212
Էսթեր Խենյան – Հարց-հանելուկները և այլաբանական երկխոսությունները հայ բանահյուսության շահաբալան պյուժեններում.....	233

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Պետրոս Բեդիրյան – Աշխարհաբարի կազմավորման մասին246

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Արմենուհի Ղամբարյան – Հ. Քաջազնունու հաղորդումը ԱՄՆ սենատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի ենթահանձնաժողովում (հոկտեմբեր, 1919 թ.).....254

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Սուսաննա Հովհաննիսյան – Անուշավան Զաքարյան. Ռուս գրողները և Հովհաննես Թումանյանը.....262

Զոհրաբ Գևորգյան – Անի Ութուջյան. <<Միքայել Չամչյան. կյանքը, ործը>>.....267

ՄԵՐ ՀՈՐԵԼՅԱՐՆԵՐԸ

Աննա Ասատրյան – Վաստակաշատ արվեստաբանը. Իրինա Դրամբյան271

Վարդան Դևրիկյան – Վարպետի անանց հմայքով օծուն (Ավետիք Իսահակյանի ծննդյան 75-ամյակի առթիվ).....278

ԳԻՏԱԿԱՆ ԿՅԱՆՔ

Աննա Ասատրյան – <<Ազգային դասականները համաշխարհային գեղարվեստական արժեքների համատեքստում: Նվիրվում է Կոմիտասի և Հովհաննես Թումանյանի 150-ամյա հոբելյաններին>> միջազգային գիտական կոնֆերանսը (ռուս.).....283

Ուղեցույց հեղինակների համար289

Ուղեցույց հեղինակների համար (ռուս.)291

Ուղեցույց հեղինակների համար (անգլ.)293

Հայերեն և ռուսերեն այբուբենների լատինատառ գրադարձային աղյուսակ.....295

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ, СООБЩЕНИЯ

I

К 150-ЛЕТИЮ СО ДНЯ
РОЖДЕНИЯ КОМИТАСА

- Анна Асатрян** – Вопросы осмысления творческого наследия Комитаса на страницах «Историко-филологического журнала».....3
- Анушаван Закарян** – Комитас в жизни и деятельности Фомы Гартмана.....23
- Бурастан Зулумян** (Москва) – От Туманяна к Терьяну и Чаренцу (сравнительно-статистический анализ) (на русск. яз.).....43
- Владимир Киракосян** – Армянский символизм и лирика Мисака Мецаренца.....66
- Гаяне Махмуриян** – От Сардарапата до Батума: армянская эпопея и период полураспада Четверного союза (апрель – июль 1918 г.) (на русск. яз.).....83
- Лилит Карапетян** – Скульптурное убранство церкви Св. Богоматери в Цгна.....96

II

- Гаяне Казарян** – Из истории повседневной жизни репатриантов в Советской Армении (1946–1948-е годы).....120
- Аветис Арутюнян, Левон Симонян** – Предвыборная борьба на выборах в Османский парламент 1912 г. в провинции Ван и поствыборные процессы.....132
- Нарине Маргарян** – Депортированные армяне в Сирии в годы правления Фейсала ибн Хусейна (октябрь 1918 г. – июль 1920 г.).....146
- Тарон Даниелян** – Рекламная деятельность газеты «Мшак» (1872–1892 гг.).....168
- Татул Асоян** – Вопросы западноармянского языка в «Базмавеп»-е (XIX век).....181
- Артаг Магальян** – К вопросу об убийстве карабахского Ибрагим-хана.....197
- Асмик Абраамян** – Середина великого поста (Мичинк) и праздник Сорока Севастийских мучеников в армянском церковном и народном календарях.....212
- Эстер Хемчян** – Вопросы-загадки и иносказательные диалоги в шахабаских сюжетах армянского фольклора.....233

ОБСУЖДЕНИЯ

- Петрос Бедирян** – О формировании современного армянского языка (ашхарабара).....246

ПУБЛИКАЦИИ

- Арменуи Гамбарян** – Заявление О. Качазнуни в подкомитете Комитета по международным отношениям Сената Соединенных штатов Америки (октябрь, 1919 г.).....254

CONTENTS

ARTICLES, REPORTS

I

TO THE 150TH BIRTH
ANNIVERSARY OF KOMITAS

- Anna Asatryan** – Issues of comprehension of the creative legacy of Komitas in the pages of the Historical-Philological Journal.....3
- Anushavan Zakaryan** – Komitas in the life and activities of Thomas Hartmann.....23
- Burastan Zulumyan** (Moscow) – From Tumanyan to Teryan and Charents (comparative-statistical analysis) (in Russ.)43
- Vladimir Kirakosyan** – Armenian symbolism and lyrics of Misak Metsarents.....66
- Gayane Makhmourian** – From Sardarapat to Batum: an Armenian epic and period of the half-value for the Quadruple bloc of central powers (April – July 1918).....83
- Lilit Karapetyan** – Sculptural decoration of the Church of Holy Mother of God in Tsghna...96

II

- Gayane Ghazaryan** – From the everyday life history of the repatriates in Soviet Armenia (1946–1948)120
- Avetis Harutyunyan, Levon Simonyan** – Pre-election Campaign in the 1912 Ottoman Parliament elections in the Province of Van132
- Narine Margaryan** – The Armenian Deportees in Syria during the reign of Feysal Ibn Huseyn (October 1918 – July 1920)146
- Taron Danielyan** – The advertising activity of the newspaper “Mshak” (1872–1892).....168
- Tatul Asoyan** – Issues of the Western Armenian language in “Bazmavep” (The 19th century).....181
- Artak Maghalyan** – On the killing of Ibrahim-Khan of Karabakh.....197
- Hasmik Abrahamyan** – Mid-Lent (Mijinq) and the feast of the Forty Martyrs of Sebaste in the Armenian Church and folk calendars.....212
- Esther Khemchyan** – Riddle-questions and allegorical dialogues in the Shah Abbas plots of the Armenian folklore.....233

DISCUSSIONS

- Petros Bediryan** – On the formation of modern Armenian language (Ashkharhabar)246

PUBLICATIONS

Armenouhi Ghambarian – Statement of H. Kachaznoui in the Subcommittee of the Committee on Foreign Relations of the United States Senate (October, 1919)	254
--	-----

REVIEWS

Susanna Hovhannisyan – Anushavan Zakaryan. Russian writers and Hovhannes Tumanyan.....	262
Zohrab Gevorgyan – Ani Utujyan. “Michael Chamchyan: life, activity”	267

OUR JUBILEES

Anna Asatryan – Celebrated art historian: Irina Drampian	271
Vardan Devrikyan – Anointed with eternal charm of the Master (to the 75th birth anniversary of Avetik Isahakyan).....	278

SCIENTIFIC LIFE

Anna Asatryan – International Scientific Conference “National Classics in the World Artistic Context. Dedicated to the 150th Anniversaries of Komitas and Hovhannes Tumanyan” (in Russ.).....	283
A guidance for the authors	289
A guidance for the authors (Russ.)	291
A guidance for the authors (Eng.)	293
Latin transliteration table of the Armenian and Russian alphabets.....	295